



Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Nationellt centrum för djurvälstånd (SCAW)
Swedish Centre for Animal Welfare

Diarienumr. SLU.scaw.2013.1.1.1-36

NATIONELLT CENTRUM FÖR DJURVÄLFÄRD
SWEDISH CENTRE FOR ANIMAL WELFARE (SCAW)

Årsredovisning
2013



Adress
SLU, Box 7068
750 07 Uppsala

Besöksadress
KC, Travvägen 10D

Telefon
018-67 22 51
070-637 22 51

Fax
018-67 35 88

E-post
scaw@slu.se
www.slu.se/scaw

Årsredovisning för Nationellt centrum för djurvälstånd (SCAW) 2013

Inledning

Årsredovisningen ska läsas utifrån Arbetsplanen för SCAW:s verksamhet 2013.

Vid utgången av 2013 har SCAW:

UTVÄRDERING	Ja	Nej	Delvis
1. Regeringsuppdrag 2013			
1.1 Nationell kontaktpunkt PARERE Ett utvecklat nätverk/funktion för att hantera uppdraget, med myndigheter, andra centra/inst. vid SLU och övriga universitet, VR, inom och utom Sverige			X
1.2 Nationell kontaktpunkt om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning - Ett utvecklat nätverk/funktion för att hantera uppdraget, med behöriga myndigheter, andra centra/inst. vid SLU och övriga universitet, inom och utom Sverige samt EU-kommissionen och EU:s medlemsstater. - Besvarat frågor från behöriga myndigheter	X		
2. Övriga uppdrag 2013			
2.1 Forskningsnätverk och Råd Ingått i L-dep. grupp djurskydd vid slakt, SJV:s referensgrupp matfågel och värphöns, djurskyddsråd, Nationella kommittén (tidigare försöksdjursrådet) och dess etik- och utbildningsutskott samt referensgrupp för vilt och referensgrupp för djurskyddsbefrämjande forskning.	X		
2.2 ENCAW-projektet Byggt upp kunskap och kompetens samt knutit till sig forskare i Sverige/EU för uppbyggnad av ett europeiskt nätverk för djurvälstånd.	X		
2.3 EU-kommissionens Pilot project "A Coordinated European Animal Welfare Network" (EUWelNet) Avrapporterat resultatet av projektet till EU – kommissionen.	(kommer att ha gjort det 31/12)		X

2.4 Identifiering av prioriterade forskningsområden inom välfärd försöksdjur En expertpanel som skapat en stark miljö fokuserad på försöksdjursvälfärd såväl vetenskapligt som praktiskt.			X
2.5 Workshops Planerat och arrangerat konferenser, workshops i syfte att sprida och öka kunskapen om djurvälståndsforskning samt stimulerar till och skapar diskussionen kring ämnesinriktningen och forskningsområdet	X		
2.6 Avnämargrupp En avnämargrupp med LRF, Svenska djurhälsovården, Svenska Pig, m.fl.			X
3. Utbildningar 2013			
3.1 EU utbildningar försöksdjur Representerat Sverige på EU-nivå med SJV vid framtagande av utbildningsriktlinjer	X		
3.2 Utbildning försöksdjur i Sverige Deltagit i en försöksdjursgrupp med att ta fram webbutbildning (KI m.fl.).	X		
4. Administration 2013			
4.1 Funktion för inkommande uppdrag En fungerande och samlad funktion för att hantera inkommande uppdrag	X		
4.2 Fungerande ärendehanteringssystem Ett väl fungerande ärendehanteringssystem			X
4.3 Personalresurser - Medarbetare som besvarar frågor/uppdrag från myndigheter, riksdag och regering genom rapporter - Medel för en specialist för att komma igång med de uppgifter som ingår i Rådets förordning (EG) nr 1099/2009 - Medarbetare som ges möjlighet att skriva vetenskapliga uppsatser på avsatt tid	X		
4.4 Hemsida, publikationer, nyhetsbrev en upparbetad hemsida, nyhetsbrev och en rapportserie	X		

Vid utgången av 2013 har SCAW:

1. Regeringsuppdrag 2013

1.1 Nationell kontaktpunkt *PARERE*

- Ett stadigvarande nätverk av berörda myndigheter (Kemikalieinspektionen, Livsmedelsverket, Läkemedelsverket m.fl.). SCAW har med myndigheternas hjälp besvarat prioriteringsfrågor från European Union Reference Laboratory for alternatives to animal testing (EURL ECVAM) och inhämtat kommentarer på ECVAM:s valideringsstrategi.
- Via nätverket haft kontakt med motsvarande nätverk på EU- och EES-nivå.
- Via nätverket aktivt deltagit i möten anordnade av ECVAM och påverkat arbetsformerna i upplägg av dessa möten.
- Via nätverket stöttat upptagandet av ett svenskt referenslaboratorium i och med ECVAM:s utlysning.

1.2 Nationell kontaktpunkt om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning

- Utsetts att vara behörig myndighet för kontaktpunkten i artikel 20.2 i förordning (EG) nr 1099/2009 och efter samråd med Livsmedelsverket och Jordbruksverket hösten 2013, tillsammans med andra behöriga myndigheter i livsmedelskedjan beskrivit SCAW:s betydelse i Sveriges nationella plan för kontrollen i livsmedelskedjan 2014, jfr artikel 41 i kontrollförordningen (förordning (EG) nr 882/2004).
- Fått tilldelat 700 000 kr från SLU centralt att använda i arbetet med Nationell kontaktpunkt om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning och därvidlag anställt veterinär Krister Scherling (tidigare Livsmedelsverket) att ta fram ett koncept om hur SCAW ska arbeta som denna kontaktpunkt. Efter samråd med Jordbruksverket och Livsmedelsverket läggs ett förslag fram vid 2013 utgång.
- Inlett arbetet med en permanent arbetsstruktur för ”Nationell kontaktpunkt om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning”.
- Inlett samarbetet avseende kontaktpunkten med tjänstemän vid Landsbygdsdepartementet, Jordbruksverket, Livsmedelsverket, m.fl. i frågor som rör djurskydd i samband med avlivning.
- På begäran gett vetenskapligt stöd till behöriga myndigheter.
- DISA (Djurvälstånd i samband med Slakt och annan Avlivning), ett utbildningspaket inom djurskydd etc. för slaktbranschen, översatts till engelska och allmän information tagits fram för allmänheten.
- Lagt upp en hemsida för kontaktpunkt slakt och en funktionsadress, där utbildningsmaterial publicerats på svenska och engelska för slakteripersonal samt andra personal-kategorier och där information om DISA publicerats för allmänheten och Sveriges veterinärer.
- Aktivt arbetat för stöd till lagstadgad utbildning i djurvälstånd till slakteripersonal.

2. Övriga uppdrag 2013

2.1 Forskningsnätverk och Råd

Varit medlemmar i:

- Landsbygdsdepartementets grupp djurskydd vid slakt.
- Jordbruksverkets samrådsgrupp för djurskydd vid slakt tillsammans med Livsmedelsverket och länsstyrelsen.

- Jordbruksverkets referensgrupp matfågel och värphöns.
- Jordbruksverkets djurskyddsråd.
- Nationella kommittén för skydd av försöksdjur (tidigare Jordbruksverkets försöksdjursråd). Mats Sjöquist ledde en arbetsgrupp som har tagit fram visioner, strategier, budgetförslag och arbetsplaner för denna grupp.
- Nationella kommitténs etik- och utbildningsutskott.
- Jordbruksverkets referensgrupp för vilt.
(se redovisning av anställdas möten/uppdrag på Share Point)

2.2 ENCAW-projektet

- Genomfört projektet och avrapporterat detta. Reserverat delar av resurserna (ENCAW) för motfinansiering och uppföljningsarbete efter EUWelNet. ENCAW projekt identifierat arbetsmetoder och organisation av strategisk betydelse för ett EU-baserat djurvälståndsnätverk. Till största delen genomfört men ej sammanfattat de vetenskapliga ENCAW-rapporterna (fattas en inkommande rapport) för avrapportering till Jordbruksverket och Landsbygdsdepartementet.

2.3 EU Kommissionens Pilot project "A Coordinated European Animal Welfare Network".

- Genomfört pilotprojektet (EUWelNet) tillsammans med 26 partners från 16 medlemsstater.
- Genom EUWelNet analyserat vilka problem som uppstår vid implementering av lagstiftningen i olika medlemsstater (MS) och varför vissa MS har lättare med implementeringen än andra.
- Sett stora skillnader i vilka data som MS kan uppvisa vad gäller t.ex. slaktkycklingsdirektivet, trots att samma lagstiftning gäller inom hela unionen och vad gäller svanskupering diskuterat berikning och hur olika MS ser på detta.
- Utvärderat utbildningars och bedömningars betydelse för genomförandet av lagstiftningarna och framtagande av standardrutiner (Standard Operating Procedures SOP) vad gäller bedövning i samband med slakt.
- Granskat följande lagstiftningar:
Rådets direktiv 2008/120/EG av den 18 december 2008 om fastställande av lägsta djurskyddskrav vid svinhållning¹
Rådets direktiv 2007/43/EG av den 28 juni 2007 om fastställande av minimiregler för skydd av slaktkycklingar²
Rådets förordning (EG) nr 1099/2009 av den 24 september om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning³
- Avrapporterat pilotprojektet "A Coordinated European Animal Welfare Network (SANCO 2012/10293)" till Kommissionen genom att visa hur man etablerar och koordinerar ett nätverk av experter. Projektet har identifierat flaskhalsar och svårigheter vid implementeringen av EU:s djurskyddslagstiftning och hur man utvecklar och testar kunskap strategiskt för att förmedla på bästa sätt samt hur man analyserar och ger rekommendationer på hur genomförbarheten och villkoren för ett djurvälståndsnätverk bäst kan fungera och organiseras.

¹ EGT L 47,18.2.09, s. 5, Celex 32008L0120

² EUT L 182, 12.7.2007, s. 19-28, Celex 32007L0043

³ EUT L 303, 18.11.2009,s. 1, Celex 32009R1099

- Beskrivit EUWelNet för svenska veterinärer i en artikel publicerad i Svensk Veterinärtidning.

2.4 Identifiering av prioriterade forskningsområden inom välfärd försöksdjur

- Genom arbete i regionala och centrala djurförsöksetiska nämnder samt i Nationella kommittén (försöksdjur) och dess råd, samt genom direkta kontakter med expertnätverket identifierat en rad forskningsområden.

2.5 Workshops/konferenser

- Deltagit i seminarium riktat mot näringslivet (inbjuden föreläsare, arrangör Linköpings Universitet).
- Presenterat ett arbete för att förbättra organisationen av djurskydd och djurvelfärd för försöksdjur och för de som ansvarar för och har hand om försöksdjur (Nationella kommittén (försöksdjur) och dess råd).
- Medverkat som organisatör av Skandinaviska försöksdjursvetenskapliga mötet som avhölls 2014 (ScandLAS).
- Medverkat som arrangör och föreläsare i internationell konferens anordnad av SLU avseende vilda djurs hälsa och välfärd.
- Deltagit i internationell konferens i USA.

2.6 Avnämargrupp

- Kontaktat LRF och bitt LRF föreslå personer att ingå i en avnämargrupp. LRF har lovat utse sådana personer.

3. Utbildningar 2013

3.1 EU utbildningar försöksdjur

- Representerat Sverige, tillsammans med Jordbruksverket, i en arbetsgrupp organiserad av Kommissionen. Denna har tagit fram icke bindande rekommendationer för utbildning av personer som arbetar med försöksdjur och mellan arbetsgruppens möten deltagit i subgrupper som lagt fram underlag till rekommendationer för utbildningar.

3.2 Utbildning försöksdjur i Sverige

- Inlett planering för utbildningar inom ämnet kontroll av försöksdjur.
- Deltagit i arbetet med att sätta en nationell plattform för försöksdjursutbildning i Sverige.

3.3 Utbildning i djurskydd för poliser/åklagare

- Anordnat en djurskyddsworkshop för poliser, jurister och domare m.fl. med 130 deltagare som föreläsare, kontrollmyndigheter, polismyndigheter, åklagare och andra intresserade.

3.4 Utbildning för länsstyrelsernas djurskyddskontrollanter och besättningsrådgivare

- Utformat webbaserade utbildning av bedömning i samband med kontroll gris.

4. Administration 2013

4.1 Funktion för inkommande uppdrag

- En väl fungerande och samlad funktion för att hantera inkommande uppdrag.

4.2 Fungerande ärendehanteringssystem

- Ett fungerande diariesystem, (dock har SLU ännu inte kunna erbjuda SCAW ett fungerande digitalt ärendehanteringssystem).
- Ordnat funktionsadresser till PARERE och kontaktpunkt slakt.

4.3 Personalresurser

- Haft medarbetare som besvarat 12 remisser (5 december) inkomna till SLU/SCAW från regering och myndigheter.
- Haft en projektanställd medarbetare som arbetat med att organisera och utforma funktionen som kontaktpunkt slakt
- Haft medarbetare som getts möjlighet att skriva vetenskapliga och populärvetenskapliga uppsatser på avsatt tid
- Haft tillgång till 6 personer.
 - a. Tre på 100 % och en på 20 % på SCAW:s grundanslag.
 - b. En på 50 % (4 månader) samt en konsult (DISA) på 100 % (3 månader) på tilläggsanslag (Kontaktpunkt slakt).
 - c. En på 100 % (6 månader) via arbetsmarknadsåtgärder.
- Haft anställda som medverkat vid konferenser, möten och i uppdrag (se redovisning av anställdas möten/uppdrag på Share Point).

4.4 Hemsida, publikationer, nyhetsbrev

- Gjort om och uppdaterat sin hemsida samt kompletterat med en engelsk version.
- Lagt upp hemsidor för Kontaktpunkt slakt och PARERE.
- Gått ut med aktuell och informativ text genom artiklar i framförallt Svensk Veterinärtidning.
 - a. Publicerat 7 artiklar (t.ex.: **Berg, C.**, Jensen, P., 2013. Djurvälståndsutmaningar i lösdriфтsystem – avdomesticerar vi djuren? Svensk Veterinärtidning 65:14: 11-14; **Stéen, M.**, Berg, C., Staaf Larsson, B., Algers, A., 2013. Bättre stöd för djurskyddsarbetet på slakterier. Svensk Veterinärtidning, 65:6, 25-27; **Stéen, M.**, Berg, C., Staaf Larsson, B., Blokhuis, H., 2013. Ett europeiskt nätverk för djurvälstånd. Svensk Veterinärtidning 65:10: 23-26; **Berg, C.**, 2013. Vad gör den europeiska livsmedelssäkerhetsmyndigheten EFSA? JP Djurnet 2013-03-07. Elektronisk publicering, 2 pp.
 - b. Skrivit 3 debattartiklar i DN, UNT och LAND.